

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

ТИМЧАСОВОЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

11 червня 2021 р.

Київ

№ 57-р/тк

Про визнання підтримки суб'єкта господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України, розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 04.06.2021 № 500-01/221-п та повідомлення про нову індивідуальну державну допомогу, надіслане Департаментом інфраструктури міста Сумської міської ради за реєстраційним номером у базі даних 54887 (вх. № 307-ПДД/1 від 15.03.2021) та лист б/н б/д (вх. № 1224-ПДД/4 від 12.04.2021) щодо надання державної допомоги комунальному підприємству «Міськводоканал» Сумської міської ради, яке подано за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631 (із змінами, внесеними розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13.09.2018 № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.11.2018 за № 1337/32789),

ВСТАНОВИЛА:

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ДЕРЖАВНУ ПІДТРИМКУ

- (1) Листом за реєстраційним номером у базі даних 54887 (вх. № 307-ПДД/1 від 15.03.2021) відповідно до статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Департаментом інфраструктури міста Сумської міської ради подано повідомлення про нову індивідуальну державну допомогу (далі – Повідомлення).
- (2) Листом Антимонопольного комітету України від 25.03.2021 № 500-29/02-4704 Повідомлення залишено без руху й надано тридцятиденний строк для надання додаткової інформації.
- (3) Листом б/н б/д (вх. № 1224-ПДД/4 від 12.04.2021) (далі – Лист) Департаментом інфраструктури міста Сумської міської ради надано запитувану інформацію.
- (4) Повідомлення прийнято до розгляду 12.04.2021.

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ

2.1. Надавач підтримки

- (5) Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради (далі – Надавач) (40004, м. Суми, вул. Горького, 21, ідентифікаційний код юридичної особи 24013674).

2.2. Отримувач підтримки

- (6) Комунальне підприємство «Міськводоканал» Сумської міської ради (далі – Отримувач, КП «Міськводоканал», Підприємство) (40009, м. Суми, вул. Білопільський шлях, 9, ідентифікаційний код юридичної особи 03352455).
- (7) Відповідно до пункту 1.1 Статуту КП «Міськводоканал», затвердженого рішенням Сумської міської ради від 16.12.2020 № 20-МР (далі – Статут), Підприємство засноване на комунальній власності територіальної громади міста Суми. Засновником (власником) Підприємства є Сумська міська рада.

2.3. Мета (ціль) підтримки

- (8) Здійснення заходів щодо підвищення ефективності та надійного функціонування житлово-комунального господарства, забезпечення сталого розвитку для задоволення потреб населення міста в житлово-комунальних послугах належної якості, що відповідає встановленим нормативам та стандартам; забезпечення виконання Отримувачем функції природної монополії.

2.4. Очікуваний результат

- (9) Забезпечення функціонування об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства.

2.5. Форма підтримки

- (10) Субсидія та поповнення статутного капіталу суб'єкта господарювання.

2.6. Обсяг підтримки

- (11) Загальний обсяг 94 007 900 грн.

2.7. Підстава для надання підтримки

- (12) Рішення Сумської міської ради від 24 грудня 2020 року № 84-МР «Про затвердження Комплексної цільової програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства Сумської міської територіальної громади на 2021-2023 роки» (зі змінами).
- (13) Рішення Сумської міської ради від 19 грудня 2018 року № 4330-МР «Про Програму охорони навколишнього природного середовища м. Суми на 2019-2021 роки» (зі змінами).

2.8. Тривалість підтримки

- (14) З 01.01.2019 по 31.12.2023.

3. УМОВИ НАДАННЯ ПІДТРИМКИ

- (15) Комплексна цільова програма реформування і розвитку житлово-комунального господарства Сумської міської територіальної громади на 2021-2023 роки (далі – Програма) спрямована на удосконалення системи управління підприємствами й організаціями житлово-комунального господарства, залучення інвестицій у галузь, зменшення витрат та втрат енергоносіїв у житлово-комунальному господарстві, проведення ефективної

енергозберігальної політики, підтримку розвитку різних форм самоорганізації населення (ОСББ, ОСН, громадські об'єднання) як партнерів у реалізації Програми на три наступних роки.

(16) Державна підтримка КП «Міськводоканал» буде надана з метою:

- забезпечення функціонування об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства;
- оновлення основних фондів водопровідно-каналізаційного господарства;
- покращення матеріально-технічної бази житлово-комунальних підприємств з урахуванням новітніх досягнень науково-технічного прогресу;
- забезпечення сталого розвитку житлово-комунального господарства міста для задоволення потреб населення міста в житлово-комунальних послугах відповідно до встановлених нормативів та стандартів;
- продовження строку дії дозволу на користування надрами;
- зменшення заборгованості за спожитою електричною енергією;
- покращення екологічної ситуації річки Псел;
- економія природних, матеріальних та енергетичних ресурсів.

(17) Кошти державної підтримки будуть використовуватися виключно на покриття витрат, пов'язаних із наданням послуг централізованого водопостачання та водовідведення для мешканців міста Суми, а саме, на виконання Комплексної цільової програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства Сумської міської територіальної громади на 2021-2023 роки (зі змінами) у 2021 році та рішення Сумської міської ради від 19 грудня 2018 року № 4330-МР «Про Програму охорони навколишнього природного середовища м. Суми на 2019-2021 роки» (зі змінами).

(18) У Листі Надавач надав інформацію щодо обсягу витрат, на покриття яких Отримувач використовуватиме кошти державної підтримки:

Назва статті витрат	Сума державної підтримки (грн)	Рік
Погашення за судовим рішенням заборгованості перед ПАТ «Сумиобленерго» за спожитою електричною енергією, яка виникла внаслідок невідповідності встановленого тарифу та фактичної вартості надання послуг із централізованого водопостачання та водовідведення	13 000 000	2021
Погашення за судовим рішенням заборгованості перед ДПЗД «Укрінтеренерго» за спожитою електричною енергією, яка виникла внаслідок невідповідності встановленого тарифу та фактичної вартості надання послуг із централізованого водопостачання та водовідведення	12 100 000	2021
Придбання та заміна пожежних гідрантів, оновлення показників ПГ	405 500	2021
Придбання водопровідних та каналізаційних люків	360 000	2021
Сплата збору за продовження строку дії спеціального дозволу на користування надрами	3 350 000	2021
Погашення поточної заборгованості	2 000 000	2021

Монтаж системи автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення людей про пожежу та передавання тривожних сповіщень приміщень ВНС, КНС, станцій очисних споруд	2 000 000	2021
Поповнення статутного капіталу КП «Міськводоканал» СМР (Придбання запірної арматури до системи водопостачання (Д 50 мм – 20 шт, Д 100 мм – 50 шт, Д 150 мм - 20 шт, Д 200 мм – 10 шт, Д 300 мм – 10 шт, Д 400-500 мм – 10 шт)	1 500 000	2021
Поповнення статутного капіталу КП «Міськводоканал» СМР (Придбання запірної арматури до системи водовідведення (Д 100 мм – 15 шт, Д 150 мм – 5 шт, Д 200 мм – 10 шт, Д 400 мм – 59 шт, Д 600 мм – 5 шт.).	1 500 000	2021
Поповнення статутного капіталу КП «Міськводоканал» СМР (придбання ремонтно-відновлювальної машини (РВМ) АСАМ-22 на базі шасі 4371N2 Евро5)	2 700 000	2021
Закупівля робіт, пов'язаних із реалізацією проєкту «Модернізація та реконструкція системи водовідведення у м. Суми (Реконструкція міських каналізаційних очисних споруд комунального підприємства «Міськводоканал» Сумської міської ради потужністю 60 000 м ³ /добу з виділенням першої черги будівництва потужністю 30 000 м ³ /добу у м. Суми вул. Гамалія, буд. 40)»	46 250 000	2021
Розробка (проведено конкурс із використанням електронної системи закупівель «ProZorro»), проєктно-кошторисної документації з реалізації проєкту: «Модернізація та реконструкція системи водовідведення у м. Суми (Реконструкція міських каналізаційних очисних споруд комунального підприємства «Міськводоканал» Сумської міської ради потужністю 60 000 м ³ /добу з виділенням першої черги будівництва потужністю 30 000 м ³ /добу у м. Суми вул. Гамалія, буд. 40)»	7 042 400	2020
Придбання аераційної системи в комплекті для станції очисних споруд м. Суми	1 700 000	2020
Реалізація проєкту «Модернізація та реконструкція системи водовідведення у м. Суми (Реконструкція міських каналізаційних очисних споруд комунального підприємства «Міськводоканал» Сумської міської ради потужністю 60 000 м ³ /добу з виділенням першої черги будівництва потужністю 30 000 м ³ /добу у м. Суми вул. Гамалія, буд. 40)»	100 000	2019
Всього		94 007 900

За інформацією Надавача, постійне зростання вартості електроенергії та енергоносіїв, матеріалів, робіт і послуг, необхідних для здійснення виробничої діяльності Підприємства, призводить до того, що встановлені економічно обґрунтовані тарифи на водопостачання та водовідведення дуже швидко припиняють відповідати економічним реаліям і не покривають виробничих витрат, у результаті чого Підприємство щомісяця має збитки від провадження господарської діяльності із централізованого водопостачання та водовідведення. Через значний дефіцит обігових коштів КП «Міськводоканал» не має можливості своєчасно та в повному обсязі розраховуватися за спожиті енергоносії.

У Листі Надавач зазначає, що всі заходи, фінансування яких передбачається за рахунок коштів державної підтримки, спрямовані на забезпечення виконання Отримувачем функції природної монополії.

- (19) За інформацією Надавача, співвідношення обсягу послуг централізованого водопостачання та водовідведення до загального обсягу послуг КП «Міськводоканал» становить 98,7 %.
- (20) Роботи, фінансування яких відбуватиметься за рахунок коштів державної підтримки, будуть виконуватися із залученням підрядних організацій, з урахуванням вимог Закону України «Про публічні закупівлі» з використанням електронної системи закупівель «ProZorro».

Перелік робіт, які будуть виконувати підрядні організації:

- монтаж системи автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення людей про пожежу та передавання тривожних сповіщень приміщень ВНС, КНС, станції очисних споруд;
- роботи щодо реалізації проекту «Модернізація та реконструкція системи водовідведення у м. Суми (Реконструкція міських каналізаційних очисних споруд комунального підприємства «Міськводоканал» Сумської міської ради потужністю 60 000 м³/добу з виділенням першої черги будівництва потужністю 30 000 м³/добу у м. Суми вул. Гамалія, буд. 40)».

Фінансування робіт, які виконуватимуть підрядні організації, буде перераховано підрядним організаціям у повному обсязі згідно з укладеними договорами та відповідно до чинного законодавства. КП «Міськводоканал» не отримує доходу від технічного нагляду за виконанням робіт як служба замовника.

- (21) У рамках Програми будуть закуповуватися матеріали / товари / техніка для здійснення заходів, фінансування яких передбачено за рахунок коштів державної підтримки. Закупівля необхідних товарів / матеріалів / інвентарю, на які виділятимуться кошти державної підтримки, буде здійснюватися з використанням електронної системи закупівель «ProZorro» відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі». У разі економії бюджетних коштів надлишок коштів буде повернено до бюджету.
- (22) У Листі Надавач зазначає, що в КП «Міськводоканал» забезпечено ведення окремого бухгалтерського обліку за кожним видом діяльності, належний розподіл доходів і витрат на надання послуг, на які спрямовується державна підтримка, і на надання інших послуг. КП «Міськводоканал» здійснює бухгалтерський облік відповідно до вимог Закону України від 16 липня 1999 року № 996-ХІУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, зі змінами та доповненнями, та відповідно до вимог постанови Національної комісії, що здійснює регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), від 27.12.2017 № 1474 «Про затвердження Правил організації та ведення обліку за ліцензованими видами діяльності суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення». Ведення обліку КП «Міськводоканал» здійснює окремо за кожним

ліцензованим видом діяльності у сфері централізованого водопостачання та водовідведення та за кожним іншим видом діяльності. Встановлені НКРЕКП вимоги щодо організації обліку за видами ліцензованої діяльності у сфері централізованого водопостачання та водовідведення та іншими видами господарської діяльності є передумовою формування системи державного регулювання діяльності суб'єктів природних монополій, а також запорукою прозорості та надійності інформації, необхідної для цілей формування тарифів, інвестиційної діяльності та формування звітності, яку подають суб'єкти господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення до НКРЕКП.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

5.1. Ознаки державної допомоги

- (23) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (24) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- а) підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - б) державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - в) підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - г) підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (25) Згідно із частиною першою статті 3 Закону дія цього Закону поширюється на будь-яку підтримку суб'єктів господарювання надавачами державної допомоги за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів для виробництва товарів або провадження окремих видів господарської діяльності.

5.2. Сфера природної монополії

- (26) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» водопровідна мережа - система трубопроводів, відповідних споруд та устаткування для розподілу і подачі питної води споживачам.
- (27) Централізоване питне водопостачання - господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води. Система питного водопостачання - сукупність технічних засобів, включаючи мережі, споруди, устаткування (пристрої), для централізованого та нецентралізованого питного водопостачання. Система централізованого водовідведення - сукупність технічних засобів, включаючи мережі, споруди, устаткування (пристрої), для централізованого відведення та очищення стічних вод, що пов'язані єдиним технологічним процесом. Централізоване водовідведення - господарська діяльність із відведення та очищення стічних вод за допомогою системи централізованого водовідведення.

- (28) Згідно з частиною першою статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (29) Відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про природні монополії» централізоване водопостачання та водовідведення належить до сфери регулювання цього Закону.
- (30) Згідно зі статтею 8 Закону України «Про природні монополії» до предмета державного регулювання діяльності суб'єктів природних монополій належать ціни (тарифи) на товари, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій.
- (31) Відповідно до статті 13 Закону України «Про питну воду, водопостачання та водовідведення» до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері питної води, питного водопостачання та водовідведення належать, зокрема: затвердження та реалізація місцевих програм у сфері питної води, питного водопостачання та водовідведення, участь у розробленні та реалізації відповідних державних і місцевих програм, погодження інвестиційних програм стосовно об'єктів водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності, вирішення інших питань у сфері питної води, питного водопостачання та водовідведення відповідно до законів України.
- (32) У первинному та вторинному законодавстві Європейського Союзу поняття «природна монополія» відсутнє. Натомість існує положення, що стосується законної монополії, яке означає наявність спеціальних та виключних прав, які держава може призначити підприємствам (як правило державним) з метою забезпечення виконання публічних обов'язків. Так, відповідно до статті 106 (1) Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – ДФЄС), держава може зобов'язати певного суб'єкта господарювання бути оператором, що надає послуги загального економічного інтересу (далі – ПЗЕІ). У такому випадку суб'єкти господарювання, що надають ПЗЕІ, або ті, що мають характер прибуткової монополії, підпадають під дію правил конкуренції тільки в тій мірі, в якій це не перешкоджає виконанню дорученого їм спеціального завдання.
- (33) Законна монополія існує тоді, коли надання такої послуги на законодавчому рівні або регулюючими заходами покладено на ексклюзивного надавача, з явною заборонаю будь-яким іншим підприємствам надавати таку послугу (навіть не задовольняти можливий попит певних груп покупців). Проте сам факт надання публічних послуг конкретним підприємством не означає, що таке підприємство користується законною монополією.
- (34) За загальним правилом, надання послуг законною монополією виключає будь-яке спотворення конкуренції, однак є умови, що мають бути кумулятивно виконані. Ці умови встановлені пунктом 188 Повідомлення Комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107(1) ДФЄС, яке надає пояснення ключових концепцій, пов'язаних із поняттям державної допомоги, щоб полегшити та підвищити прозорість і послідовність застосування цього поняття на території Союзу, а саме:
- послуга має бути предметом законної монополії;

- законна монополія не лише виключає можливість конкуренції на ринку, а й передбачає наявність ексклюзивного надавача відповідної послуги на такому ринку;
 - відповідна послуга не конкурує з іншими послугами;
 - якщо надавач відповідної послуги здійснює діяльність на іншому ринку (за географічним розташуванням чи продукцією), відкритому для конкуренції, можливість здійснення перехресного субсидювання має бути виключена. Для цього необхідно вести окремі розрахунки, належним чином розподіляти доходи й витрати та запобігати використанню державного фінансування некомерційної діяльності для перехресного субсидювання комерційної діяльності.
- (35) Обов'язок запобігання фінансуванню комерційної діяльності внаслідок перехресного субсидювання регламентовано міжнародними зобов'язаннями, передбаченими Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода). Відповідно до статті 263 (4) Угоди сторони протягом п'яти років із дати набрання чинності Угодою (тобто до 2022 року) мають забезпечити, щоб фінансова та організаційна структура будь-якого підприємства, яке користується спеціальним чи виключним правом, наданим Україною або державою-членом Європейського Союзу, або є уповноваженим на надання ПЗЕІ, і яке отримує компенсацію за надання публічних послуг у будь-якій формі щодо такої послуги, була коректно відображена в окремих бухгалтерських рахунках таким чином, щоб чітко відстежувалось таке:
- витрати та доходи, пов'язані з усіма товарами або послугами, щодо яких підприємству надано спеціальне або виключне право, або всіма послугами, які мають загальний економічний інтерес та які підприємство вповноважене надавати, і, з іншої сторони, витрати та доходи, пов'язані з кожним іншим окремим товаром або послугою, щодо яких підприємство здійснює діяльність;
 - повна інформація щодо методів, відповідно до яких витрати та доходи призначаються або розподіляються за різними видами діяльності. Ці методи мають базуватися на принципах бухгалтерського обліку – обумовленості, об'єктивності, прозорості та послідовності відповідно до міжнародно визнаних методологій бухгалтерського обліку, зокрема калькуляції витрат за видом діяльності, та мають базуватися на даних аудиту.
- (36) Враховуючи те, що суб'єкт природної монополії може здійснювати й іншу комерційну діяльність, не пов'язану з виконанням функції природної монополії, мають бути окремі бухгалтерські рахунки для запобігання перехресному субсидюванню.
- (37) Відповідно до статті 10 Закону України «Про природні монополії» суб'єкти природних монополій зобов'язані, зокрема, вести окремий бухгалтерський облік за кожним видом діяльності, що підлягає ліцензуванню.

5. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

5.1. Визначення належності заходу підтримки до державної допомоги

5.1.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання

- (38) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання - юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль

над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.

- (39) Частиною першою статті 3 Господарського кодексу України визначено, що під господарською діяльністю у цьому Кодексі розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (40) Виконавцем послуг із централізованого водопостачання та водовідведення в Сумській області є КП «Міськводоканал» на підставі постанови НКРЕКП № 150 від 05.02.2016 «Про переоформлення ліцензії на централізоване водопостачання та водовідведення, виданої комунальному підприємству «Міськводоканал» Сумської міської ради».
- (41) КП «Міськводоканал» є єдиним виконавцем послуг із централізованого водопостачання та водовідведення та включене до Зведеного переліку природних монополій, розміщеного на сайті Антимонопольного комітету України станом на березень 2021 року за № 8 по Сумській області.
- (42) Отже, за наведених умов КП «Міськводоканал» є суб'єктом господарювання в розумінні Закону.

5.1.2. Надання підтримки за рахунок місцевих ресурсів

- (43) У пункті 4 частини першої статті 1 Закону встановлено, що місцеві ресурси – рухоме і нерухоме майно, кошти місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, об'єкти їх спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад, майно, що належить Автономній Республіці Крим, управління яким здійснює Рада міністрів Автономної Республіки Крим.
- (44) Відповідно до статті 4 Закону державна допомога полягає в передачі ресурсів держави чи місцевих ресурсів окремим суб'єктам господарювання, а також у втратах доходів відповідних бюджетів
- (45) Отже, надання державної підтримки КП «Міськводоканал» у формі субсидії та поповнення статутного капіталу здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету, тобто за рахунок місцевих ресурсів у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

5.1.3. Створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

- (46) Відповідно до статті 264 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263 (3) або 263 (4) Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – ДФЄС), зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Європейського Союзу.

- (47) Відповідно до пункту 66 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги, згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС, перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави. При цьому будь-яка компенсація витрат, пов'язаних із виконанням нормативних обов'язків, передбачає надання переваги відповідному суб'єкту господарювання (пункт 69 зазначеного Повідомлення).
- (48) Відповідно до пункту 97 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги, згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС, якщо операція проводилась із застосуванням процедури торгів або на рівних умовах, це є прямим і конкретним доказом її відповідності ринковим умовам.
- (49) При цьому процедура торгів має бути конкурентною, щоб усі зацікавлені учасники, які відповідають умовам, могли взяти участь у процесі, прозорою, щоб усі зацікавлені учасники мали право на отримання належної інформації на кожному етапі процедури торгів, недискримінаційною.
- (50) Оскільки Отримувача не було обрано на умовах конкурентної процедури, не можна стверджувати, що надана Отримувачу економічна вигода у вигляді покриття витрат, пов'язаних із забезпеченням функціонування об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства, була б доступною для нього за звичайних ринкових умов, без втручання держави.
- (51) Крім того, Надавачем не надано достатніх доказів того, що державна підтримка на покриття витрат КП «Міськводоканал» на забезпечення функціонування об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства, визначена на мінімально можливому рівні, тобто, що за звичайних ринкових умов, зокрема під час вибору Отримувача за конкурентною процедурою, витрати місцевого бюджету не були б меншими за ті, які мають бути використані для забезпечення діяльності Отримувача.
- (52) Отже, державна підтримка, що призначається для КП «Міськводоканал» у частині покриття витрат на забезпечення функціонування об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства, не виключає створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (53) Разом із тим Надавачем надано обґрунтування того, що державна підтримка на придбання КП «Міськводоканал» необхідних для виконання заходів Програми товарів, матеріалів, інвентарю та робіт, які виконуватимуть підрядні організації, визначена на мінімально можливому рівні, тобто за звичайних ринкових умов, з огляду на те, що для їх закупівлі буде проведено процедуру торгів, яка є конкурентною (усі зацікавлені учасники, які відповідають умовам, можуть взяти участь у процесі), прозорою (усі зацікавлені учасники мають право на отримання належної інформації на кожному етапі процедури торгів), недискримінаційною (у випадку наявності підстав вважати її дискримінаційною кожен учасник має право подати скаргу до органу оскарження з метою захисту своїх прав та охоронюваних законом інтересів), що, у свою чергу, виключає створення переваг для виробництва тих видів товарів (робіт, матеріалів), які будуть закуповуватися через систему «ProZorro».

5.1.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

- (54) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринок, у свою чергу, є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (55) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (56) Отже, для того щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.
- (57) Відповідно до пункту 187 Повідомлення Єврокомісії на практиці вважається, що спотворення конкуренції у значенні статті 107(1) ДФЄС існує тоді, коли держава надає фінансові переваги суб'єкту господарювання в лібералізованому секторі, де існує або може існувати конкуренція. При цьому до уваги береться, чи інші суб'єкти господарювання мають намір та можливість надавати послуги на такому ринку.
- (58) Відповідно до статті 6 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» до принципів державної політики у сфері питної води, питного водопостачання та водовідведення належить, зокрема, гарантоване першочергове забезпечення питною водою населення для забезпечення питних, фізіологічних, санітарно-гігієнічних та побутових потреб.
- (59) Сфера природної монополії передбачає відсутність конкуренції на відповідному ринку внаслідок технологічних особливостей виробництва.
- (60) На ринку надання послуг із водопостачання та водовідведення в місті Суми в КП «Міськводоканал» відсутні конкуренти. КП «Міськводоканал» є єдиним виконавцем послуг із централізованого водопостачання та водовідведення та включене до Зведеного переліку природних монополій, розміщеного на сайті Антимонопольного комітету України станом на березень 2021 року за № 8.
- (61) Надавач зазначає, що співвідношення обсягу послуг централізованого водопостачання та водовідведення до загального обсягу послуг у КП «Міськводоканал» становить 98,7 %.
- (62) Разом із тим Надавач зазначає, що всі заходи, фінансування яких передбачається за рахунок коштів державної підтримки, спрямовані на забезпечення виконання Отримувачем функції природної монополії.
- (63) Отже, підтримка КП «Міськводоканал» у формі субсидії та поповнення статутного капіталу, з метою забезпечення функціонування об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства, як суб'єкту природної монополії, не спотворює економічної конкуренції.

5.1.5. Віднесення повідомленої фінансової підтримки до державної допомоги

- (64) Враховуючи наведене, підтримка (фінансування), яку надає Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради КП «Міськводоканал» у формі субсидії та поповнення статутного капіталу суб'єкта господарювання для забезпечення функціонування об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства на період з 01.01.2019 по 31.12.2023 обсягом 94 007 900 грн, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

6. ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

- (65) Разом із тим слід зазначити, що:
- фінансування КП «Міськводоканал» повинно спрямовуватися лише на покриття витрат, пов'язаних з забезпеченням функціонування об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства;
 - Надавач підтримки має забезпечити постійний контроль за обліком доходів, витрат та видатків за видами діяльності та за джерелами фінансування Отримувача підтримки, окремо в розрізі синтетичних та аналітичних рахунків;
 - КП «Міськводоканал» повинно проводити конкурсні торги через систему «ProZorro», відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі», з метою закупівлі товарів, на які виділяється державна підтримка.
- (66) У разі недотримання застережень, викладених у пункті 65 цього рішення, фінансування КП «Міськводоканал» для забезпечення функціонування об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства може містити ознаки державної допомоги.
- (67) Наведені в цьому рішенні обґрунтування та висновки застосовуються виключно для цілей застосування положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та не охоплюють правовідносин, що регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції».

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 12¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631 (із змінами, внесеними розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13.09.2018 № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.11.2018 за № 1337/32789), на підставі інформації, наданої Департаментом інфраструктури міста Сумської міської ради, Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Визнати, що підтримка (фінансування), яку надає Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради комунальному підприємству «Міськводоканал» Сумської міської ради на підставі рішення Сумської міської ради від 24 грудня 2020 року № 84-МР «Про затвердження Комплексної цільової програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства Сумської міської територіальної громади на 2021-2023 роки» (зі змінами) та рішення Сумської міської ради від 19 грудня 2018 року № 4330-МР «Про Програму охорони навколишнього природного середовища м. Суми на 2019-2021 роки» (зі

змiнами), у формi субсидiї та поповнення статутного капiталу суб'єкта господарювання для забезпечення функцiонування об'єктiв водопровiдно-каналiзацiйного господарства на перiод з 01.01.2019 по 31.12.2023 обсягом 94 007 900 (дев'яносто чотири мiльйони сiм тисяч дев'ятсот) гривень, **не є державною допомогою** вiдповiдно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Вiдповiдно до частини десятої статтi 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комiтет України може вiдкликати прийняте ним рiшення, якщо воно прийнято на пiдставi недостовiрної iнформацiї, що призвело до прийняття необґрунтованого рiшення, та прийняти нове рiшення у порядку, встановленому цiєю статтею.

Голова Колегiї

О. МУЗИЧЕНКО